Revista del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears
DESEMBRE 39

VETERINÀRIA

La Veterinària i el Medi Ambient: Els casos de Mondragó i Es Grau

Clausura del centenari i festivitat del nostre patró

Eivissa tria el seu representant en el COVIB

Reunió informativa a Palma sobre el projecte de zoonosi

AVEPA # jubilats # VSF # cas clínic # assessoria # els nostres centres # perfil # actualitat # ibabsa

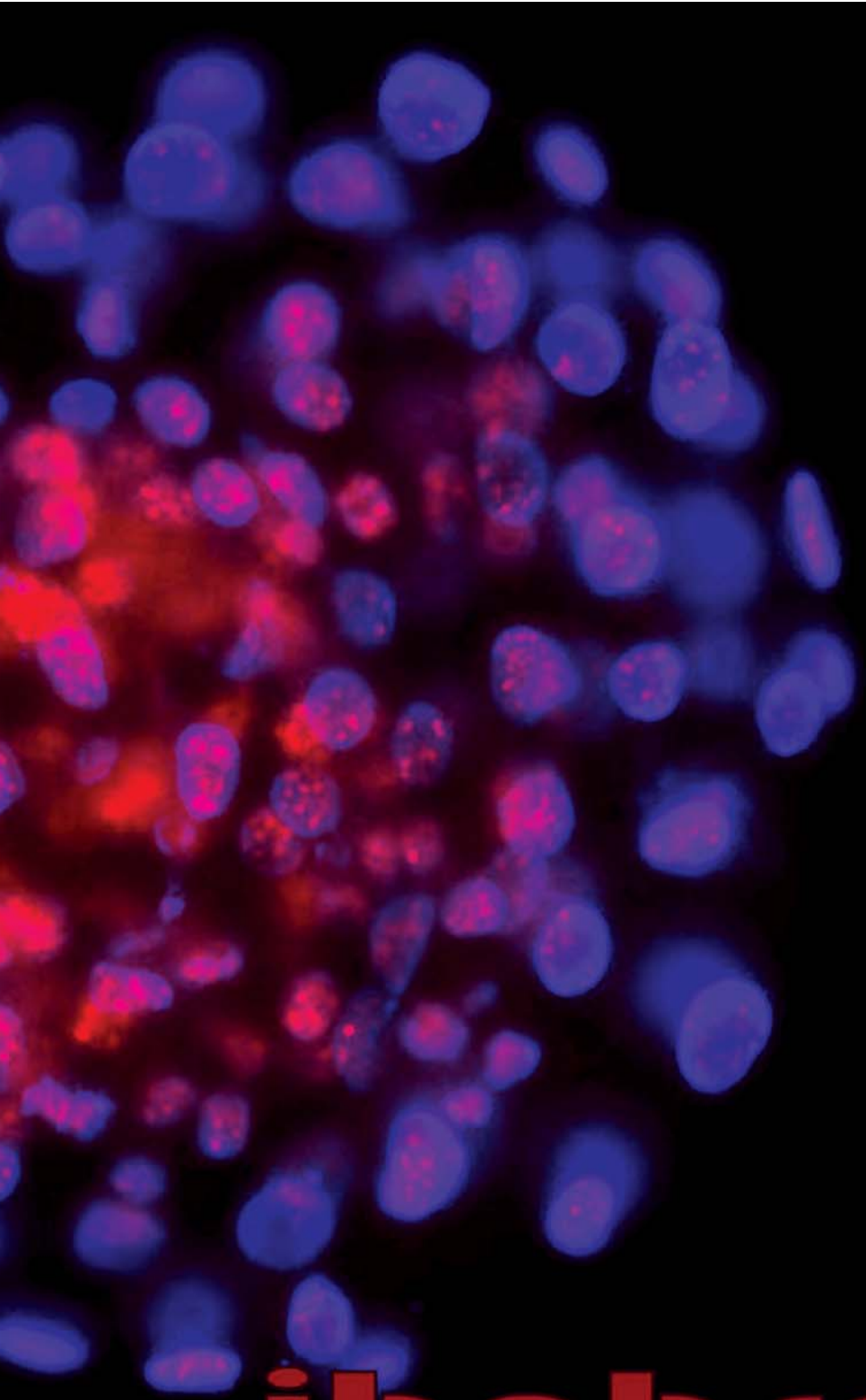

MALLORCA

Esperanto, 8
07198 SON FERRIOL
971 42 61 72

Vazquez de Mella, 7
07630 CAMPOS
971 65 62 62

Pl. des fossar, s/n
07510 SINEU
971 52 10 80

MENORCA

Bijuters, 36 parcel.la 11
07760 CIUTADELLA
971 38 47 45

EIVISSA

Av. d'Espanya, 49- 3º
07800 EIVISSA
971 19 55 68

ibabsa

www.ibabsa.net

INSTITUT DE BIOLOGIA ANIMAL DE BALEARS

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Agricultura i Pesca

editorial

sumari

AVEPA:

Cursos • Coneguem els nostres socis 4

Seguretat alimentària:

Conclusions Jornades Nacionals AVESA 6

Veterinaris Sense Fronteres 7

Portada: Veterinaris i Medi Ambient 8

Perfil col·legial: Andreu Ramis 11

Actualitat: Celebració de Sant Francesc

i sopar del centenari del Col·legi 12

Actualitat: Curs 'on line' triquina •

Curs de fisioteràpia 14

Actualitat: Projecte de zoonosi • Breus 15

Ibabsa: La conservació del porc negre 16

Col·legi • Cas clínic: Presentació 17

Els nostres centres veterinaris:

Oftalvet 18

Dinar del col·lectiu de Veterinaris Jubilats 20

Pintura al COVIB • Assessoria Jurídica 21

Cas clínic: Resolució 22

NOTA: La direcció i el Comitè de Redacció de **VETERINÀRIA**, us desitgen unes Bones Festes.

Repte mediambiental

A dia d'avui els parcs naturals de Mondragó i de l'Albufera del Grau estan dirigits per veterinaris. Aquest fet històric és el resultat de la reivindicació continuada del COVIB a l'administració autonòmica, i que l'any 2006, aquests i altres llocs de feina adscrits a la Conselleria de Medi Ambient, incorporessin als veterinaris a la resta de perfils professionals que les podien ocupar.

La figura del veterinari en feines relacionades amb el medi ambient no és inusual: està present a nombroses comunitats autònomes, i a les nostres illes en va ser un bon precursor n'Antoni Tomàs Vaquer, tants d'anys president de la Federació Balear de Caça. A més, l'aprofitament agrícola i ramader i el paper del bestiar en la conservació dels espais naturals; la interacció entre la vida animal domèstica i silvestre, en aspectes productius, de prevenció i control de malalties, així com de gestió cinegètica; la gestió de residus i de purins per evitar la contaminació de les aigües i del medi natural; tot això són tasques que molts de companys desenvolupen habitualment en la seva feina diària i que, a més, estan incloses en els perfils curriculars de les facultats de veterinària espanyoles. Malgrat això, encara ens trobam amb incomprensió, sorpresa i inclús oposició, de determinats sectors davant d'aquesta realitat, atribuïbles al desconeixement i a un cert corporativisme.

Sense cap dubte l'evolució de la nostra societat ja ens depara entorns multidisciplinaris per abordar nombroses tasques on són necessaris diferents orientacions professionals. Des del COVIB continuarem fent feina per a que els veterinaris afrontin aquest repte amb garanties i per aconseguir estar presents a tots aquells àmbits laborals que ens permeti la nostra formació curricular.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Dirkom. **Comitè de redacció:** Jesús Martínez, Lluís Riera, Mireia Mayol, Jorge Cañellas i José Manuel Alanzor. **Fotografia:** Jaime Reina. **Publicitat:** COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comité de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles.
Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets.
Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Dos ponents mallorquins, protagonistes de la xerrada d'AVEPA sobre etologia en el Valparaíso

Tomàs Camps, de la Clínica Veterinària Balmes, i Adolfo Herrando, de l'Hospital Veterinari Calandrí, dissertaren sobre l'agressivitat i l'eliminació inadequada en animals de companyia, respectivament

Són mallorquins i joves, i el passat octubre es convertiren en els dos ponents d'unes jornades d'AVEPA a Palma sobre agressivitat a cans i moixos i eliminació de residus. Tomàs Camps i Adolfo Herrando han duit la seva feina clínica fins a un elevat grau d'especialització en la seva disciplina, l'etologia. Des de la vocalia d'AVEPA, cada any hem intentat fer un seminari amb ponents mallorquins o que treballin a les nostres illes, i no sempre ha sigut fàcil aconseguir-ho. Volem agrair en Tomàs i n'Adolfo la seva bona predisposició a col·laborar amb la vocalia, així com a Prodivet el seu suport econòmic per poder dur a terme aquestes xerrades. De la mateixa manera, si hi ha algú interessat en fer xerrades, ens agradaria que es posàs en contacte amb la vocalia per fer-nos-ho saber.

Tomàs Camps treballa a la Clínica Balmes, és membre de la Junta del Col·legi i ha pronunciat conferències a Saragossa, València o Còrdova. Sobre la jornada, Camps resumeix que "la meva intenció va ser diferenciar claríssimament entre cans i moixos quan xerram d'agressivitat. Vaig voler transmetre unes nocions bàsiques per poder detectar aquesta agressivitat en cada grup i, fins i tot, establir un diagnòstic diferencial a partir de tres preguntes clau que ens hem de formular quan tenim un cas d'agressivitat a la nostra consulta. En primer lloc, cap a qui va dirigida aquesta agressivitat. Així, per exemple, hem de saber si es tracta d'un ésser conegut o desconegut, o si és un animal de la mateixa espècie o d'una altra... o una persona, etcètera. Seguidament, ens hem de demanar el context en el qual es dóna aquesta agressivitat, i per acabar, hem de veure la postura corporal i facial que manté l'animal quan desenvolupa l'atac. Sempre diferenciant, com a norma primera, entre cans i moixos". En suma, Camps va pretendre, en paraules seves, "mostrar diferents casos i a partir del corresponent pronòstic establir un tractament. En l'àmbit caní, molts de casos d'agressivitat es produeixen per qüestions de jerarquia, mentre que en el felí, xerram més bé d'agressivitat territorial, agressivitat per por o agressivitat redirigida".

Finalment, sobre l'etologia i, concretament, l'agressivitat en animals de companyia, Camps opina que "encara hi ha un elevat grau de desconeixement sobre aquesta disciplina entre els veterinaris generalistes, ja que es tracta d'una especialitat

Adolfo Herrando

Tomàs Camps

Fotos cedides per AVEPA

relativament nova i que lleva molt de temps de consulta, perquè a cada cas se li ha de dedicar molt. A un veterinari generalista no li compensa tractar casos d'agressivitat en comparació a, per exemple, fer una cirurgia, perquè en el temps que atens un cas d'agressivitat (sessions de consulta i visites al domicili de l'animal) pots realitzar nou operacions".

Per la seva banda, Adolfo Herrando, de l'Hospital Calandrí, explica que "els problemes d'eliminació inadequada en els animals de companyia són comuns en la pràctica de la clínica i en conseqüència hem de tenir els coneixements bàsics per poder-ne orientar els nostres clients i posar-hi solució en la mesura que sigui possible". Sobre la finalitat del seminari, Herrando assenyala que "és l'apropament al diagnòstic i tractament de l'eliminació inadequada canina i felina i l'adquisició dels coneixements sobre les pautes bàsiques de comportament per tractar i/o evitar conductes no desitjades i posar solució a un problema la importància del qual no resideix en la seva gravetat mèdica, sinó en el problema de convivència creat per mor d'aquesta conducta. Orientar correctament i solucionar el dilema plantejat pel nostre client el durà a una millor relació amb l'animal, millorant la convivència entre ambdós i evitant l'opció d'altre tipus de mesures més dràstiques".

Seminari bàsic de medicina interna

Els dies 29 i 30 de novembre va tenir lloc el seminari bàsic de medicina interna a l'hotel Valparaiso de Palma.

Ignacio Menes i Maria Luisa Suárez, en jornada de dissabte i diumenge, ens varen parlar de poliúris i polidípsia, febre, diarrea i debilitat i els assistents, més d'una trentena, quedaren satisfets amb el contingut del seminari.

Volem agraïr a la firma Affinity el seu suport per a la organització d'aquestes jornades.

affinity
ADVANCE®
ADVANCED NUTRITION FOR OPTIMAL HEALTH

CONEGUEM ELS NOSTRES SOCIS

Fa anys que ens veiem a cada curs i moltes vegades no sabem ni el nom d'aquella persona que se'ns seu sempre al davant. AVEPA Balears us proposa un breu qüestionari que ens ajudarà a conèixer-nos una mica més a tots plegats.

Nom: Jeroni Alzina Gómez-Quintero.

Edat: 38.

Estat civil: Casat.

Fills: Dos. Una filla i un fill.

Aficions: No fer res i la música.

Quin és el teu menjar preferit? No m'agrada massa menjar. L'arròs sec. **I el que més avorreixes?** Col.

Quin llibre tornaries a rellegir? El primer home de Roma o qualsevol altre del cicle de novel·la històrica ambientada a Roma de Colleen McCullough.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies? On som, a Capdepera. **Amb qui hi aniries?** Amb la família.

D'aquells ideals juvenils, què en queda? Encara hi són tots, però fa ràbia veure que se queden en ideals.

Quin animal t'agradaria ser? Un cavall.

De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? Qualsevol professió relacionada amb animals.

Nom: Amparo Benito Pérez.

Edat: 33.

Estat civil: Fadrina.

Fills: No.

Aficions: M'agrada el cinema i també viatjar.

Quin és el teu menjar preferit? La truita de patata. **I el que més avorreixes?** Els caragols.

Quin llibre tornaries a rellegir? 'Yo Claudio', de'n Robert Graves.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies? Nova Iork. **Amb qui hi aniries?** Amb la meva parella.

D'aquells ideals juvenils, què en queda? Moltes coses, però sobretot volia ser veterinària i ho ha aconseguit.

Quin animal t'agradaria ser? Un ca o un moix d'una bona casa.

De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? Segurament a la medicina.

Conclusiones de las XIX Jornadas Nacionales de la Carne y Seguridad Alimentaria

La Asociación Española de Veterinarios Especialistas en Seguridad Alimentaria (AVESA) celebró el encuentro el 7 de noviembre en Zaragoza

1. La seguridad alimentaria es un derecho de los consumidores y es obligación de los explotadores de la empresa alimentaria y de las autoridades garantizarla.

2. En los últimos años se han hecho grandes avances para garantizar la seguridad alimentaria. No obstante se deben tener previstas medidas frente a nuevos peligros, especialmente los relacionados con las resistencias bacterianas a los antimicrobianos, los derivados del comercio de alimentos globalizado, y con la aparición de nuevos sistemas de producción.

3. Aunque a nivel europeo se mantiene el número de casos humanos por Salmonella, Campylobacter y Listeria, se observa un mayor número de casos esporádicos que presumiblemente tiene su origen en el hogar. Para prevenirlos es conveniente dedicar más atención a la formación de los consumidores en seguridad alimentaria.

4. Las estrategias de control deben abarcar toda la cadena alimentaria, como lo demuestra el hecho de que en España ha habido una disminución de los brotes asociados a Salmonella en huevos y carne de aves, debido presumiblemente a la aplicación de procedimientos de autocontrol y de medidas preventivas en las empresas del sector primario.

5. La descontaminación de canales se considera una medida que puede ser eficaz para el control de los riesgos microbianos relacionados con las carnes, siempre como medida complementaria de las buenas practicas higiénicas y de los controles en producción primaria.

6. La nueva propuesta legislativa de la UE relativa a la protección de los animales en el sacrificio se considera un importante avance que responde a las exigencias de los ciudadanos de respeto del bienestar animal, aunque se reconoce que puede requerir importantes inversiones en los mataderos.

7. Respecto a esta nueva normativa, preocupa la falta de regulación de los aspectos referidos al sacrificio según determinados ritos religiosos lo que puede dar lugar a sacrificios de animales sin respetar los criterios que demanda la sociedad sobre el bienestar animal. Es imprescindible regular la información al consumidor y garantizar la trazabilidad de las carnes de animales sacrificados sin insensibilizar.

8. Aunque la utilización de aditivos en los alimentos en general no es bien aceptada por el consumidor, para garantizar la seguridad alimentaria se considera necesario su uso de forma equilibrada y en las condiciones señaladas por la legislación. Se debería dar una mayor información al consumidor sobre sus beneficios. En los casos en que la legislación sea imprecisa para determinados productos, se deben clarificar las condiciones de uso, como se ha hecho para los nitratos y nitritos en productos cárnicos.

9. El desarrollo de nuevos métodos de envasado de alimentos tiene grandes ventajas para la seguridad alimentaria. Nuevas normativas deben clarificar el uso de los envases activos.

10. Los sistemas de gestión de la calidad de las empresas son un instrumento adecuado de control de la seguridad alimentaria. Estos sistemas de gestión deben abarcar toda la cadena alimentaria, siendo puntos clave la homologación de proveedores y la implantación de sistemas adecuados de trazabilidad. Su uso aporta valor a la empresa alimentaria.

11. Los planes nacionales y autonómicos de seguridad alimentaria son un instrumento de primera importancia para gestionar los recursos de control oficial alimentario. Se espera que la promulgación de una ley nacional de seguridad alimentaria, anunciada para esta legislatura, permita reforzar la coordinación y gestión de la seguridad alimentaria en todo el Estado.

12. Las auditorías de los procedimientos de autocontrol de las empresas alimentarias y las inspecciones son actividades de control oficial complementarias. La aplicación de auditorias supone una oportunidad de mejora continua de la seguridad alimentaria de las empresas alimentarias. Las Administraciones deberían profundizar en la formación de auditores.

13. Es importante la promoción de las diversas figuras de calidad alimentaria (Denominaciones de origen, Indicaciones Geográficas Protegidas y otras) entre los consumidores. Añaden valor añadido a los productos.

14. Es de gran importancia que las Agencias de Seguridad Alimentaria desarrollen tareas de evaluación de riesgos como forma de adelantarse a futuros peligros y desarrollen actividades de información y formación de la población y de otros profesionales en materia de seguridad alimentaria.

15. La seguridad alimentaria debe basarse en profesionales bien preparados, destacando el papel de los veterinarios en relación con los productos de origen animal.

16. Se debe desarrollar la figura del auxiliar oficial de inspección veterinaria en mataderos.

17. Las actividades de control de las autoridades sanitarias han de ser transparentes y visibles para el público.

La guerra no es un cuento (I)

Complejo es el adjetivo calificativo que más se emplea para referirse al conflicto en la República Democrática del Congo. "Complejo sólo es lo que no se entiende", me dice Iker, uno de los cooperantes de Veterinarios Sin Fronteras en la conflictiva región del Kivu, y con una buena síntesis, Iker, me lo ha explicado:

Empecemos por los actores. Las Fuerzas Armadas de la RDC (FARDC) son el ejército regular del país. Desde la época de Mobutu –dictador que gobernó la RDC desde 1965 hasta 1997-, el ejército siempre ha estado mal preparado, mal armado y mal pagado. Actualmente, la situación es todavía peor. En virtud de los diferentes procesos de desarme de combatientes muchos de estos se han integrado en las FARDC. Estos nuevos soldados no están acostumbrados a la disciplina militar. Y sí están acostumbrados, en cambio, a tener fácil acceso a todo aquello a lo que un arma puede dar acceso. Las FARDC han demostrado repetidamente no sólo su incompetencia para defender la integridad territorial de la RDC frente a las amenazas internas y/o externas sino, sobre todo, su incapacidad para garantizar la seguridad de la población congolesa –a la que atemorizan tanto o incluso más que el resto de grupos armados.

El Congreso Nacional para la Defensa del Pueblo (CNDP) es un movimiento político-militar liderado por el General Laurent Nkundabatware (Nkunda) que pretende defender los intereses de la minoría tutsi presente al este de la RDC. Su discurso advierte sobre el peligro de un nuevo genocidio contra los tutsi en la región. Aunque se autoproclame defensor de los tutsi congoleses, lo cierto es que esta población sufre sus ataques y molestias tanto como el resto. En 1994, en Rwanda, la mayoría hutu perpetró un genocidio contra la minoría tutsi. La reacción tutsi que se produjo inmediatamente después tampoco fue pacífica. No era la primera vez que los hutu y los tutsi se enfrentaban pero sí fue la más sangrienta. Aunque las cifras varían según la fuente, en poco más de tres meses cerca de un millón de personas murieron en Rwanda, un país que entonces contaba con 8 millones de habitantes. Al este de la RDC, los hutu y los tutsi estaban presentes desde hacía mucho tiempo, pero el genocidio rwandés provocó una entrada masiva de rwandeses –hutus y tutsis- en esta región. Con ello, se produjo una transmisión de sus tensiones al territorio congolés. El CNDP, además de aprovecharse de esta tensión entre hutu y tutsi, la sigue alimentando. Aunque todavía no ha podido demostrarse, es un rumor ampliamente extendido que existe cierto apoyo del actual gobierno de Rwanda dirigido por Paul Kagame a las tropas del CNDP. Este apoyo sería logístico y militar.

Y este apoyo tiene su base en el hecho de que el CNDP

Foto cedida per VSF.

lucha, principalmente, contra las Fuerzas Democráticas de Liberación de Rwanda (FDLR). Con al menos 7.000 combatientes, el FDLR constituye el grupo armado más numeroso al este de la RDC. Está formado, sólo en parte, por antiguos miembros de las Fuerzas Armadas Rwandesas (FAR) y de las milicias Interahamwe -grupos de civiles hutu-, autores del genocidio de 1994 y que huyeron de Rwanda una vez éste terminó. Desde entonces se encuentran en territorio congolés, atemorizando a la población local e intentando desestabilizar el actual gobierno de Rwanda.

Para defender la integridad territorial congolesa frente a estos y otros grupos armados extranjeros que operan en la RDC, nacieron las milicias Maï-Maï, grupos de defensa locales integrados por civiles congoleses armados. Existen multitud de grupos maï-maï, independientes entre si pero que colaboran con frecuencia. El número de integrantes varía según el grupo pero salvo contadas excepciones no suele superar los 200-300 combatientes.

En medio de todos estos grupos armados, está la MONUC. La Misión de Observación de las Naciones Unidas en la RDC (MONUC) se puso en marcha en 1999. Durante estos años, en los que difícilmente ha podido cumplir con su finalidad de proteger a la población congolesa y de asegurar la seguridad en las zonas bajo su control, menos aún ha podido animar a los diferentes actores armados a que abandonen las armas. Aunque su presupuesto y su capacidad logística y militar no han dejado de crecer durante estos 9 años, su papel se ha demostrado ineficaz. Tanto que, actualmente, no gozan ni del favor de la población local que, especialmente en el este del país, está ya muy cansada de su pasividad. Las manifestaciones frente a los campamentos de la MONUC son cada vez más frecuentes. Continuarà en el següent número.

Gustavo Duch Guillot
Director de VSF

Els veterinaris en la gestió de Parcs Naturals

Els casos de Mondragó, a Santanyí, i S'Albufera des Grau, a Maó, exemplifiquen a les clares l'impuls assolit a la nostra Comunitat Autònoma pels veterinaris en la seva vessant relacionada amb el Medi Ambient, una tasca impensable fins fa uns pocs anys

Un Nissan 4X4 és l'encarregat de transportar-nos pels camins del Parc de Mondragó, en el municipi de Santanyí. El seu conductor és en Pau Llabrés, recentment nomenat director d'aquest emblemàtic lloc de Mallorca. Entre corbes i explicacions reconeix que el Parc té una geografia difícil, tant com difícil és compaginar les activitats humana i conservacionista. Un aparcament ens indica que hem arribat on el renou i el fum dels vehicles han de donar pas al caminar per acabar arribant a la platja. El vent bufa i el fred és la millor excusa per visitar i gaudir d'un espai idíl·lic i molt diferent del que es viu quan és ple estiu. Hem deixat endarrere cases, algunes d'elles en venta, per topar amb les pronunciades i capritxoses entrades de la Cala Mondragó. Pel camí, en Pau ens explica la varietat de col·lectius que gaudeixen d'aquest espai, entre ells i de manera molt entranyable, recorda els treballadors que han tingut alguna problemàtica social. El Parc dóna la benvinguda a tothom, fins i tot a aquells que han fet aberracions urbanístiques. És la grandesa d'un espai que ara està en mans d'un veterinari, en Pau Llabrés.

A l'illa veïna, Menorca, també hi trobam un veterinari que abans de seure a les aules de la Universitat ja valorà el paisatge natural de s'Albufera des Grau, a 8 quilòmetres de Maó. En un to humil però molt orgullós ens reconeix que va ser el primer en defensar aquest espai i ho va fer a través de premsa local. Segurament l'objectiu de convertir-se en el futur director del Parc, en aquells moments, encara no havia agafat forma, només tenia la vocació de protegir i servir el medi. La ramaderia menorquina, molt present en aquest indret, va ser un detonant per què en Martí Escudero comencés la seva trajectòria professional. Ell també encaixa perfectament en el nou model de gestió ambiental.

Aquests són els dos casos de veterinaris que han encetat la trajectòria professional dins el manteniment dels espais protegits. Parlam dels parcs de Mondragó i l'Albufera des Grau vists amb els ulls de Pau Llabrés i Martí Escudero.

Quan la perseverança té recompensa

Després d'un llarg procés administratiu en Pau Llabrés va rebre la notícia de que ja podia accedir a la plaça de director del Parc Natural de Mondragó. Recorda que el procés va ser dur. Va haver de fer un recurs intern davant l'Administració i el temps passava i no hi havia res de nou. Va esperar vuit mesos per veure com es feia justícia i es deixava clar que els veterinaris són professionals capacitats per gestionar espais naturals. En aquest cas no només ho deien els coneixements, sinó també la pròpia Administració. Darrera aquesta lluita no només hi ha un desig personal i individual, sinó, com reconeix el mateix Llabrés, "el Col·legi de Veterinaris va jugar un paper important ja que, després de diferents informes i reunions amb l'Administració, finalment el Govern va accedir a obrir una sèrie de places pels veterinaris". Era i és, fins a dia d'avui, una passa ferma i molt important per al col·lectiu. Dins aquesta breu i inicial anàlisi laboral no podem oblidar que gràcies a l'Espai de Natura

Balear, empresa pública inscrita a la Conselleria de Medi Ambient, el cercle de gestió administrativa es pot tancar, a dia d'avui, amb èxit.

Una vella i mítica reivindicació popular

En Pau havia passat ja el pitjor moment i la lluita per poder demostrar que pot ocupar aquest càrrec només havia fet que començar. Ara, i després de dos mesos de feina i dins un clima d'estabilitat laboral, ens ha rebut en el "centre d'operacions", al carrer Llaneres de Santanyí. Allà, entre carpetes i cridades telefòniques deixa entreveure que la dedicació administrativa no serà una excepció en el seu dia a dia, sinó més bé tot el contrari. Els coneixements es comencen a posar al servei d'un Parc que, qui més qui manco, el recorda per aquella lluita social que es va originar entre els molts de joves i adults que el volien com a zona protegida. La mobilització popular va tenir els seus efectes i l'any 1992 Mondragó va ser declarat parc natural. Una decisió que, segons el mateix Llabrés, té dues cares; la satisfacció de gaudir d'aquest entorn i un cert decencís dels propietaris de les finques per les restricciones urbanístiques que suposaren la declaració dels seus terrenys com a parc natural. No obliden la decisió del Govern Balear. En aquest clima tot just ha començat la carrera professional de Pau Llabrés al capdavant del Parc. Creu que aviat, quan es faci la propera junta rectora, tendrà l'ocasió de conèixer de ben aprop aquestes inquietuds i desencants dels propietaris de les finques del parc que a la fi i per aquesta condició, tenen molt a dir en la gestió conjunta del mateix.

Un col·lectiu preparat

La formació del veterinari es posa el servei del Parc a través, del que en Pau considera, una de les millors qualitats de la seva carrera, el coneixement del món rural. "Coneixem el món de la pagesia, com treballen els pagesos i la seva idiosincràsia". És el punt diferencial respecte a altres professions com

Parc de Mondragó, molt més que una platja

El Parc viu, com la resta de Mallorca, una temporada alta i de més activitat durant l'estiu, i una altra de més tranquil·la i de serenor en hivern. La platja de Mondragó n'és el reclam. En Pau recorda l'efecte que va tenir un titular de premsa quan la considerà la platja més preciosa del món. Evidentment, i davant tanta contundència, pocs són els que es resisteixen a visitar-la, fet que acaba repercutint en més feina i més control per mantenir i preservar el Parc. Assegura en Pau que "el Parc de Mondragó és conegut però possiblement no passi del propi nom, i en canvi es desconeixen els seus valors naturals i culturals". Una excursió és suficient per apropar-se a les famoses cases de roter, on els pagesos amagaven els animals. Són petites construccions fetes només de pedres on el seu sostre destaca per una impressionant i estudiada col·locació de pedres planes fent-se de suport unes amb les altres i donant com a resultat una petita cúpula que protegia als bens de les inclemències del temps. Aquest és només un exemple de tot el que amaga aquest indret.

Foto cedida per Martí Escudero.

puguin ser els biòlegs o els geògrafs. En el cas d'un parc com el de Mondragó, però, es conjuguen elements que no solen ser comuns entre els parcs naturals. Al llarg de les 875 hectàrees trobam terrenys privats i molts són agrícoles i ramaders, concretament un 80% de la seva extensió. I és que la intenció de l'Administració és una cogestió repartida entre responsabilitat privada i pública. Com a la resta de Mallorca, el sector primari també ha perdut activitat en aquest indret de l'illa tot i els plans de recuperació agrícola-ramaders pensats per revitalitzar, econòmicament parlant, la zona.

Pau Llabrés considera que una de les vessants més importants per aconseguir un èxit i una eficiència laboral és comptar amb un bon equip de professionals. D'això en va servit ja que assegura que s'ha trobat amb molt bons perfils de treballadors, que van des dels serveis administratius, a les brigades, passant pels educadors ambientals i un tècnic superior. Sumen un total d'11 treballadors. El fet de comptar amb un equip multidisciplinar, segons ell, s'adapta molt al perfil de la professió de veterinari. A l'equip se li sumen els agents forestals de la Conselleria de Medi Ambient, tot i que aquests no depenen directament del Parc sinó del Govern.

Els programes i els plans són la guia de ruta del centre de gestió i on es planifica la feina de futur o es treballa i milloren activitats tan repetides com necessàries. El dia a dia passa per una reunió matinal amb el tècnic superior, en Toni Mir. Amb ell es planifica el dia partint de la feina que s'ha fet el dia anterior. Les sortides de camp, una correcta coordinació de les diferents àrees de feina i els informes per a la Conselleria de Medi Ambient se converteixen en les tasques més habituals. Pau Llabrés assegura que "una correcte difusió d'aquest espai és un dels principals reptes que m'he marcat i per això tinc un gran equip professional. Com a manescal treballaré al màxim per aconseguir que l'entorn ramader segueixi actiu i aportant al Parc aquesta ocupació i protecció necessàries".

El cas Des Grau

Martí Escudero és el Director del Parc de s'Albufera des Grau des del passat 26 de maig d'aquest mateix any. La seva experiència laboral va lligada al món de la ramaderia, un factor clau a l'hora de desenvolupar la seva gestió al Parc. Escudero va rebre una cridada per ser el nou director de l'espai i va recordar la important feina que havia desenvolupat el Col·legi perquè els veterinaris poguessin accedir en aquests llocs de feina. Per complir amb les exigències del nou càrrec va d'haver d'adquirir coneixements que per a un veterinari eren tota una novetat, com redactar informes urbanístics o fer seguiments de l'activitat de visitants, tasques que demanen de més dedicació burocràtica.

Superats aquests primers esculls, Martí Escudero assegura que la vida laboral del veterinari agafava mica en mica més protagonisme. En el seu cas, la ramaderia demanava d'atenció i dedicació ja que en aquest parc s'hi concentren cinc granges de vaques lleteres i un cens molt important de vaques de raça menorquina. Dins aquest context, la visió i gestió professional del veterinari és de vital importància. A més, en el cas de Martí Escudero els coneixements de s'Albufera es complementaven per un interès en aquest indret des que tenia 14 anys, quan va ser el primer en donar a conèixer a la societat menorquina, i a través de la premsa, la importància d'aquest indret com espai ecològicament ric. Es Grau demanava, i demana, dedicació en diferents fronts: L'espai marítim terrestre conformat per 1.500 hectàrees, un espai que concentra gran quantitat de posidònia que es troba en un estat molt bo i que serveix per mantenir la qualitat de l'aigua i mantenir les platges; Un gran control per mantenir la salinitat de l'albufera, on unes comportes s'encarreguen de mantenir una correcte quantitat de sal que va entre els 5 i els 15 mil·ligrams; El manteniment de la riquesa de la fauna aquàtica que existeix degut a la gran diversitat d'hàbitats i per la presència de vàries zones humides.

El repte de futur, segons recorda Escudero, és obtenir aigües molt depurades (superior a la terciària) i amb una aportació de 100 litres per segon. I és que l'ús dels aqüífers per part de les granges i altres sectors productius ha fet que només s'aporti en l'actualitat aquesta quantitat d'aigua dolça quan hi ha torrentades. L'objectiu, com és lògic, és el de no superar el grau de salinitat de l'aigua del Parc.

Andreu Ramis Caubet,

el veterinari que volia ser 'ministre'

La seva clínica està ubicada a Santa Ponça i, tot i que cans i moixos en són els principals "clients", la consulta tampoc s'escapa de les modes i, per tant, les iguanes, les tortugues, els camaleons o els conills (que són especialment "difícils i desagraïts", diu) ja demanen hora per a les seves pertinents revisions o cures. Els cans (i els seus propietaris) també segueixen modes i per aquesta clínica han passat des de les influències dels '101 Dálmatas' de Walt Disney fins els buldogs francesos que en els darrers dos anys han experimentat un gran interès entres els ciutadans . Com no, també hi ha temps per recordar races que, segons els experts, han estats tractades injustament o discriminades com és el cas del rottweiler, el doberman o el pitbull.

Darrera aquesta varietat d'animals i les seves necessitats de "mà de metge" hi ha n'Andreu Ramis, un veterinari que fa 27 anys que dedica els seus coneixements a fer la vida més fàcil a totes aquestes criatures que s'apropen a la seva clínica de Santa Ponça. El camí comença amb la típica pregunta sobre què volia ser o estudiar. En el cas de n'Andreu, no va existir ni aquesta interrogació ja que assegura que el fet de créixer entre animals i a una finca li va aclarir tots els dubtes, si és que els va tenir en algun moment. Com ell mateix assegura, volia ser veterinari abans de tenir ús de raó. En tot, deixava les portes obertes a ser "Ministro de Educación y Descanso", bromeja o, fins i tot, "pilot".

La Universitat de Saragossa el va acollir i de la ciutat i dels *manyos* ("gent molt noble", diu) en guarda un gran record. En to més seriós assegura que va estudiar molt ja que, "al contrari del que la gent pensa, aquesta és una carrera difícil", explica. La dificultat, segons ell, radica en la gran quantitat de coneixements que s'han de tenir del metabolisme animal. Ara però, i davant l'evidència, Ramis assegura que la professió està caminant cap a les especialitats.

Començà, i estant mig en pràctiques, ja va haver d'operar de manera urgent una egua que no sabia que estava embaraçada. Va parir, i en paraules textuals "es va produir una destrossa". Les condicions no eren les d'avui en dia. "Un llum de butà ben enmig de fora vila a Sant Jordi i les coses no feien més que complicar-se", narra. Va treballar dins l'animal. Assegura que va ser com treballar dins una cova. L'operació, que va acabar bé, se convertí en "aquells 100 primers cavalls" d'ànim que tot professional necessita en les seves primeres passes. A dia d'avui, Andreu Ramis, encara recorda amb satisfacció l'alegria del propietari d'aquella egua de Sant Jordi quan li recordava com de bé es trobava l'animal. Dins aquest context post universitari, aquest jove aprenent de veterinari va treballar durant un any i mig sense cobrar res però adquirint coneixements d'altres professionals. Té en el record dues persones que el varen marcar; el doctor Aguiló i el doctor Homar. Ells varen ser els responsables de la seva formació inicial i post universitària.

Andreu Ramis va seguir en el camp de les traumatologies i assegura que va ser un repte gran i dels que més li agraden en l'actualitat.

Les seves primeres passes, fora del camp de les pràctiques, se produïren en el marc d'unes campanyes per eliminar bestiar portador de malalties per exigències de la UE. Ramis recorda la tristesa i els disgusts que originava als pagesos sacrificar la seva font d'ingressos. "Després d'aquells milers de sacrificis, la ramaderia a la nostra illa no ha tornat a ser mai més la mateixa", explica Ramis.

Els anys han anat passant i el nostre protagonista s'instal·là en aquesta clínica situada al carrer del Riu Sil de Santa Ponça, on dóna servei a propietaris de diferents nacionalitats. Esforç, empatia i bona informació al client són alguns dels secrets, segons Andreu Ramis, que han fet possible el que considera una bona trajectòria professional. No ha escatimat doblers en tecnologia ni temps en reciclatge. Sobre aquest darrer aspecte, Ramis opta per una inversió en revistes científiques i una autoformació i deixa en un segon plànol les relacions més socials que es solen donar als congressos de veterinaris.

Un aspecte que mereix un paràgraf apart és a l'hora d'explicar què en fa del seu temps lliure. Andreu Ramis presenta la seva afició com una paradoxa de la seva professió; li agrada la caça. Aquest ciutadà de 49 anys té una segona afició; viatjar. Reconeix que és d'esperit aventurer i que de ben segur comparteix amb la seva dona i els seus dos fills.

Feliç centenari per Sant Francesc !!

El COVIB clausura la celebració dels seus primers cent anys com a col·lectiu oficial amb un acte institucional i un sopar de gala coincidint amb la festivitat del nostre patró

L'Ibabsa, guardonat amb una menció honorífica en reconeixement a la seva trajectòria, i els col·legiats jubilats, reconeguts i nomenats membres honorífics del Col·legi, grans protagonistes d'una emotiva vetllada en el Bahía Mediterráneo

Una nodrida representació del nostre col·lectiu celebrà el passat dia 27 de setembre a Palma la gran festa de la Veterinària a Mallorca. I és que la Junta Directiva del Col·legi decidí ajuntar en un gran acte institucional els dos esdeveniments més emblemàtics de 2008: la festa final de l'any del centenari del COVIB i el tradicional sopar de Sant Francesc. La trobada va estar repleta d'emotivitat ja que en el transcurs de la mateixa se lliuraren els guardons honorífics als veterinaris jubilats i també es va reconèixer la feina de l'Institut de Biologia Animal de Balears (Ibabsa) des de la seva fundació, rebent la seva presidenta, la consellera d'Agricultura i Pesca Mercè Amer, la menció honorífica de mans del president del Col·legi, Ramon Garcia.

En l'acte hi varen prendre part, a banda dels membres de la Junta del Col·legi i desenes de col·legiats arribats de diversos punts geogràfics de l'Illa, la pròpia consellera Amer, el president del Consejo General de Colegios Veterinarios de España, Juan José Badiola, la regidora de Sanitat de l'Ajuntament de Palma, Begonya Sánchez o la recent estrenada directora general d'Agricultura del Govern Balear, Maria José Suasi. El president d'honor del COVIB, Bartomeu Anguera (un dels reconeguts amb el guardó honorífic) pronuncià un emotiu discurs sobre la professió davant un entregat auditori.

Posteriorment, després del sopar, se feu el lliurament de les insígnies als nous col·legiats, als que compleixen 25 anys i als que compleixen 50 anys de fidelitat al COVIB. Per acabar tingué lloc el sorteig que, com sempre, va cloure l'entretinguda vetllada i repartí sort (i rialles) entre els presents.

EL SOPAR EN IMATGES

La vetllada començà amb un acte institucional (adalt) per continuar amb el sopar (a la dreta).

A l'esquerra, Ramon Garcia lliura la menció honorífica del Col·legi a la presidenta de l'Ibabsa, la consellera Mercè Amer. Adalt, dos moments de l'acte, celebrat al Bahía Mediterráneo.

A l'esquerra, alguns membres de la junta directiva amb els membres honorífics que recolliren el seu diploma en el sopar: Joan Oliver Alorda, Jaume Colom Pizà, Monserrat Truyols Real (recollit per la seva dona, Bàrbara Taberner), Miquel Ballester Rigo, Guillem Palou Rebassa, Antoni Perelló Ochogavía, Sebastià Beltran Campamar, Miquel Ferriol Jordà, Francisco Magre Sanmartí, Francisco Solà Ayats i Bartomeu Anguera Sansó.

El sorteig sol ser el punt i final del sopar cada any. En ell, les entitats patrocinadores i col·laboradores amb el COVIB obsequien els col·legiats més afortunats amb presents de diferent caire. A la dreta, un moment del lliurament de dos d'aquests regals.

Joan Riera, reelegit delegat del COVIB a les Pitiüses

Foto cedida pel COVIB

El passat 25 d'octubre va tenir lloc a l'Hotel Argos d'Eivissa l'Assemblea General Extraordinària del Col·legi a les Pitiüses en la qual, entre altres qüestions, es procedí a l'elecció del delegat. Joan Riera resultà reelegit per unanimitat, posant de relleu la confiança que li han dipositat els seus col·legues. Riera destacà que pretén continuar amb la formació continua: "Fins ara hem anat fent cursets de clínica de petits animals i la meva intenció és seguir en aquesta línia, intentant que els veterinaris pitiüsos puguin seguir formant-se sense haver de desplaçar-nos a Mallorca. A més, m'agradaria ampliar l'abast dels cursos i oferir-ne sobre altres matèries, no limitant-nos a l'àrea de la clínica de petits animals. Crec que ens hem de diversificar més en l'àmbit de les nostres possibilitats i per això ens fa falta formació específica".

L'acte comptà amb la presència del president, del COVIB, Ramon Garcia, i del secretari, Jesús Martínez. Garcia aprofità per parlar de les principals línies d'actuació i col·laboració amb l'Administració Pública. Igualment es referí a un dels temes més importants que afecta l'activitat col·legial, i rubricat recentment, com és el que fa referència el conveni entre el COVIB i el Govern Balear per estudiar les zoonosis a Balears. En aquest conveni es contempla la creació d'un grup de treball que analitzarà la situació de les malalties transmeses per animals i dissenyarà polítiques d'actuació al respecte.

El COVIB du a terme amb èxit la primera edició d'un curs *on-line*

Aquesta modalitat permet l'alumne prendre part en el curs des de qualsevol lloc que disposi de connexió a internet i està pensada per evitar incomoditats, com el desplaçament

El curs elegit va ser 'El veterinari col·laborador al control de triquina a les Illes Balears' i també es realitzà en modalitat presencial

El COVIB posà en funcionament a finals del passat mes d'octubre una nova modalitat per dur a terme amb tota mena d'avantatges els cursos de formació programats al llarg de l'any. Es tracta de fer el curs a distància des de l'ordinador personal de l'alumne, que tan sols ha de menester tenir una connexió a internet, que sigui ADSL i que l'ordinador tengui com a sistema operatiu el Windows 2000 o una versió superior. Així, els interessats s'eviten molèsties com el desplaçament, i guanyen en comoditat ja que se pot realitzar el curs des del propi domicili. D'aquesta manera, el COVIB se puja al carro de les noves tecnologies portant a terme una iniciativa que facilita l'accés a la formació continuada.

El curs es va realitzar els dies 28 i 30 d'octubre i duia per títol 'El veterinari col·laborador al control de triquina a les Illes Balears', dirigit a aquells professionals interessats en col·laborar en la realització de les anàlisi per a la detecció d'aquesta malaltia quan es realitza la matança domiciliària. En el mateix hi prengueren part 20 assistents (les places disponibles). Així mateix, en tractar-se d'una experiència pilot, el curs també s'oferí en format presencial, tenint lloc uns dies abans, el 25 d'octubre, en el Col·legi de Metges. En quatre hores es tractaren diversos temes relacionats amb Legislació nacional i comunitària sobre salut pública veterinària, seguretat alimentària, sanitat animal, benestar animal i substàncies farmacèutiques. També es parlà sobre la prevenció i control de perills d'origen alimentari per a la salut humana, sobre la Triquinosi i sobre la Normativa d'aplicació al control de la triquinosi a la carn (Reglament 2075/2005 de la Comissió de 5 de desembre de 2005 pel qual s'estableixen mesures específiques per als controls oficials de la presència de triquines a la carn), i en concret s'explica en detall la sistemàtica de la presa de mostres i diagnosi d'acord amb el que preveu el Reglament 2075/2005. Finalment es parlà sobre la Normativa de control de la triquina a Balears.

La 'Introducció a la fisioteràpia veterinària' reuneix a Palma una trentena de clínics

La veterinària Renata Díniz donà a Can Domenge una conferència sobre la rehabilitació animal

El passat 6 de novembre tingué lloc al Centre Tecnològic de Can Domenge la conferència que sota el títol 'Introducció a la Fisioteràpia Veterinària: Què podem fer a les nostres clíniques?' impartí la nostra companya Renata Díniz. Davant un auditori d'uns trenta professionals, la ponent oferí el seu punt de vista i mostrà diferents exemples pràctics sobre una disciplina, la fisioteràpia veterinària, en auge dins la professió.

Díniz, llicenciada en Veterinària per la Universitat estatal Paulista del Brasil, ha estat professora universitària a Brasil, ha participat en diverses investigacions i ha publicat diferents treballs. Des de fa dos anys es dedica a la rehabilitació i a la fisioteràpia veterinària, col·laborant amb algunes clíniques de l'Illa. També ha pres part a cursos i simposis sobre la disciplina i és membre de l'Associació de Fisioteràpia Veterinària a Brasil. La conferència va ser possible gràcies a Laboratoris Merial, juntament amb la col·laboració de Leal Feito. En acabar la xerrada, els assistents pogueren gaudir d'un excel·lent refrigeri per cortesia dels organitzadors.

Foto cedida per Renata Díniz.

El Col·legi treballa a ple rendiment en el projecte de zoonosi

Des que COVIB i Conselleria de Salut i Consum signassin el passat estiu un conveni de col·laboració en diferents matèries, des del Col·legi no s'ha aturat de fer feina en aquest sentit. És d'especial rellevància l'annex específic sobre el projecte d'estudi i seguiment de les zoonosi a les Illes. En aquest sentit, el passat dia 30 d'octubre es convocà una reunió informativa per parlar sobre aquesta qüestió. El president del Col·legi, Ramon Garcia, desglossà el projecte i n'explicà la importància en companyia de Marga Palmer, la veterinària contractada pel COVIB per treballar en el projecte i per donar suport en altres tasques col·legials. Palmer (a la dreta) es presentà a l'auditori i donà a conèixer al detall el projecte, amb les seves diferents fases, la situació en la que es troba actualment i les expectatives que ha generat.

breus

Maria José Suasi, nova directora general d'Agricultura del Govern

La nostra companya Maria José Suasi, fins fa poc directora gerent de l'Institut de Biologia Animal de Balears (Ibabsa), ha estat nomenada directora general d'Agricultura del Govern de les Illes Balears en substitució d'Antoni Perelló, nou director general de Desenvolupament Rural.

I Xavier Farrés substitueix Suasi al capdavant d'Ibabsa

El veterinari Xavier Farrés ha passat a ocupar la direcció de l'Ibabsa en substitució de Suasi després de la remodelació a la que ha estat sotmès el departament de la consellera d'Agricultura i Pesca, Mercè Amer. Farrés començà la legislatura com a responsable del departament de producció animal de l'Ibabsa.

Creades tres de les comissions assessores del Col·legi

De conformitat amb els Estatuts Generals de l'Organización Colegial Veterinaria Española, els Col·legis veterinaris poden constituir comissions assessores amb la finalitat de donar un cop de mà a la Junta de Govern en aquelles matèries considerades d'interés especial i que requereixen de la participació de col·legiats amb reconeguts coneixements i experiència en les mateixes. Així, el COVIB ha procedit a crear les següents comissions:

Petits animals. President: Tomàs Camps. Secretari: Antoni Marí; Vocals: Pere Pujol, Lluís Riera, Francisco Fernández, Miquel Oliver, Joana Cladera, Magdalena Adrover i Toni Oliver.

Identificació animal. President: Ramon Garcia. Secretari: Jesús Martínez. Vocals: Pere Morell, Jorge Cañellas, Margarita Palmer, Marian Huguet i Joan Riera.

Formació. President: Ramon Garcia. Secretària: Margarita González. Vocals: José Francisco Rigo, Tomàs Camps, Jorge Cañellas, Tolo Palou, Marian Huguet, Joan Riera, Margarita Palmer, Mireia Mayol (AVEPA), Mª Antònia Espinosa (Associació de Manescals de Camp), i Gabriel de Juan (vocalia regional d'AVESA).

Lluís Ferrer i la investigació sobre l'origen de les arrugues dels shar-pei

Un equip d'investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dirigit pel veterinari mallorquí Lluís Ferrer ha descobert l'origen de la mucinosi dels gossos shar-pei, una malaltia hereditària que causa les arrugues característiques d'aquesta raça. La investigació, publicada a les revistes *Veterinary Dermatology* i *Journal of Heredity*, mostra com una alteració genètica en aquests gossos multiplica l'activitat d'un enzim que provoca la producció en excés d'àcid hialurònic, la substància que s'acumula a la pell i genera els plecs. Comprendre aquest mecanisme molecular permetrà dur a terme programes de reproducció per millorar la salut dels animals, pot ajudar a entendre malalties humanes com la febre mediterrània o les mucinosis hereditàries, i amplia el coneixement sobre els processos d'envelliment.

La conservació del porc negre mallorquí

Introducció

El porc negre mallorquí és una raça autòctona en perill d'extinció que s'ha conservat gràcies a la seva utilització en la producció de productes de qualitat (Jaume et al, 2000). Aquesta afirmació que ja té vuit anys, és avui tan certa com quan es va publicar l'article que la conté a la revista AGRI (Animal Genetic Resouces Information), de la FAO. L'article en qüestió serà un desenvolupament del paràgraf anterior que repassarà l'origen i etimologia del porc negre mallorquí, el paper del llibre genealògic en la conservació de la raça, i les actuacions que es duen a terme per tal de conservar-la.

Origen i etimologia

La FAO, a l'hora de fixar els criteris per reconèixer una raça, n'estableix dos de clars, els morfològics i els geogràfics. Estam, per tant, davant el nom d'una raça que els inclou ambdós. El criteri morfològic és el seu color, el negre, i el geogràfic és el lloc del seu origen, l'Illa de Mallorca. No existeix una certesa respecte a l'origen i formació de la raça. Així mateix, ha hagut autors molt lligats al Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (Anguera, 2007; Bosch 1902; Jaume, 1971; Torrens, 1947) que n'han donat una versió molt versemblant. El que pareix clar és que el porc negre mallorquí que avui tenim, és el producte d'haver acompanyat a l'home a les Illes Balears des dels primers pobladors fins ara, amb la influència afegida que la selecció natural del medi de les Illes Balears ha suposat. Respecte a la relació de companyia, s'ha de dir que ha canviat així com han canviat els temps. L'importat és que sempre ha trobat el seu lloc, tant en èpoques de creixement, com en temps de perill de desaparició. Així, a finals del segle XIX i principis del XX, el porc negre mallorquí era protagonista econòmic de la societat illenca. Però també ha patit menyspreu, com succeí al llarg de la dominació musulmana o en un procés comú a les races autòctones (Sañudo, 1994) a la segona meitat del segle XX.

La conservació de la raça

Sembla clar que la seva morfologia actual es conserva respecte de la descrita per les fonts escrites més antigues (Anguera, 2007; Bosch 1902; Jaume, 1971; Jaume et al, 2007; Torrens, 1947) i es caracteritza pel seu color negre, la presència de mamelles al coll, la posició caiguda de les seves orelles i el perfil entre recte i subconcau del front. Es distingeixen dues línies de feina: el programa de conservació i les actuacions de foment. Aquestes línies no són independents, ben al contrari, estan íntimament relacionades. Però també estan relacionades amb la principal raó que ha permès la conservació de la raça, la Sobrassada de Mallorca de Porc Negre, reconeguda amb Indicació Geogràfica Protegida.

El programa de conservació (Jaume et al, 2007) té com a objectiu limitar el creixement de la consanguinitat i mantenir la variabilitat genètica de la raça, la identificació electrònica dels reproductors i la limitació en el número de descendents del mateix sexe que cada individu pot deixar.

Les actuacions que es duen a terme per fomentar la conservació del porc negre mallorquí són:

a) El manteniment del llibre genealògic.
b) La realització d'estudis i estadístiques sobre aspectes productius.
c) La transferència dels coneixements que sobre el porc negre mallorquí es van generant, tant als ramaders com a la societat. En aquest punt s'inclou la participació a congressos nacionals o internacionals.
d) L'organització de subhastes, mostres i concursos morfològics.

El llibre genealògic és l'eina principal per a la conservació de la raça. El seu objectiu és triple, i a més de servir com a registre de raça, és a dir un reproductor és de raça si està inscrit al llibre genealògic, és la base del programa de conservació i constitueix la garantia pels productes obtinguts de la raça. Aquestes actuacions es fan en col·laboració amb diverses entitats i és la sinèrgia, més que el pressupost, la raó que ho permet: Associació de Ramaders de Porc Negre Mallorquí Selecte, Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears, IBABSA (Institut de Biologia Animal de Balears SA), IRTA (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària de Catalunya), IRFAP (Institut de Recerca i Formació Agrària i Pesquera de les Illes Balears), Unidad Docente Producciones Animales de la Escuela Técnica Superior de Ingenieros Agrónomos de Madrid, el Departament de Biologia, el laboratori de Genètica i el Departament de Bioquímica i Biologia Molecular de la Universitat de les Illes Balears.

Adalt, animals aprofitant pastures, naixement de porcellets negres i el segell de la Indicació Geogràfica Protegida del Porc Negre de Mallorca.
Fotos cedides per IBABSA.

Per tant, i com a conclusió immediata del que s'ha indicat fins ara, es pot dir que el porc negre mallorquí es conserva gràcies a les actuacions coordinades que es duen a terme entre distintes entitats, dirigides a que els productes del porc negre mallorquí ocupin per mèrit propi un lloc dins la senalla de la compra.

Jaime Jaume Sureda
Enginyer Agrònom
Departament de Producció (IBABSA)

Altes:

623 - Margalida Palmer Lladó
Des de l'1 de setembre de 2008
Recol·legiació

795 - Sergio Zilli
Des de l'1 d'octubre de 2008

796 - Claudia Vietmeyer
Des de l'1 d'octubre de 2008

797 - Ana Ródenas Martín
Des de l'1 d'octubre de 2008

798 - Margarita Martorell Cañellas
Des de l'1 d'octubre de 2008

799 - Rocío Evangelista Vaz
Des de l'1 d'octubre de 2008

800 - Elena Roca Fuster
Des de l'1 de novembre de 2008

801 - Thii Amanda Martensson Johnsson
Des de l'1 de novembre de 2008

802 - Carlos Ros Alemany
Des de l'1 de novembre de 2008

803 - Àngela Maria Dameto Zaforteza
Des de l'1 de novembre de 2008

804 - Patricia Álvarez Mansur
Des de l'1 de desembre de 2008

Baixes:

177 - Francisco Solà Ayats
Des del 27 de setembre de 2008
Jubilació Honorífica

153 - Bartolomé Anguera Sansó
Des del 27 de setembre de 2008
Jubilació Honorífica

665 - Vicente Martínez Arroyo
Des del 9 d'octubre de 2008
Trasllat a una altra comunitat

767 - Mª Dolores Queijo Míguez
Des del 15 d'octubre de 2008
Trasllat a una altra comunitat

736 - Giulia De Palma
Des del 22 d'octubre de 2008
Canvi d'activitat professional

734 - José Méndez Barbado
Des del 22 d'octubre de 2008
Canvi d'activitat professional

795 - Sergio Zilli
Des del 28 d'octubre de 2008
Trasllat a una altra comunitat.

Traspàs de Centres:

Consultorio Veterinario Mascotas
C/ Berga, 48 Bj - Arenal de Llucmajor. 07690. Llucmajor
Telf: 971 440 088
Nou titular: **Lucas Corró Molas**

Consultorio +Kotas
C/ Joan Gris, 4 Local 8. 07011. Palma
Telf: 871 955 653
Nou titular: **Antonio Marí Enseñat**

Presentat per CLÍNICA BALMES

Tomàs Camps Morey

Se presenta a una visita ordinaria de nuestro centro Curro, un gato siamés macho castrado de 3 años de edad. El motivo es que Curro desde hace unos días "se pone muy nervioso y agresivo 1 o 2 veces por día" e "intenta morderse la cola de forma muy agresiva".

Durante la visita se realiza un examen físico general (EFG), en el que no se aprecia ninguna alteración salvo una pequeña herida sin más importancia en la punta de la cola. Se cita al animal al día siguiente para que venga en ayunas y poder realizar así un amplio estudio analítico.

Por la noche del mismo día el cliente acude a nuestro servicio de urgencias porque el animal presenta un estado de nerviosismo y agresividad muy elevado. Se ha producido heridas importantes en la punta de la cola. Ante el nivel excitación que presenta, decidimos sedar a Curro (Butorfanol 0.4 mg/Kg por vía intramuscular, I.M.) y se realizan las curas pertinentes de las heridas de la cola. En unos instantes disminuye el grado de excitación, y tolera las caricias de la propietaria. Dado que tolera la manipulación de la propietaria, se opta porque vayan a casa con la misma medicación, Butorfanol 1 mg/Kg q8-12 hs P.O. según

Foto cedida per Tomàs Camps.

necesidad, y se concierta una cita para iniciar un plan diagnóstico a la mañana siguiente.

¿Cuál es su diagnóstico diferencial? ¿Cuál es el procedimiento diagnóstico más indicado? (Resolució a la pàgina 22)

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista VETERINÀRIA, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Oftalvet (*)

Oftalvet és l'únic centre especialitzat i dedicat en exclusiva a l'oftalmologia veterinària de Balears. Oberta des del juliol passat, la clínica està situada al carrer Caro, a prop del centre neuràlgic de Palma. Petita i acollidora, disposa d'una sala d'espera, una consulta, un quiròfan, un pre-quiròfan, o una zona de magatzem, entre altres estàncies. Amparo Jover, la seva propietària, és doctora en veterinària i especialista en oftalmologia. De moment la clínica obri dues tardes fixes a la setmana, dilluns i dijous, a més d'atendre cites concertades prèviament i urgències.

58 m2

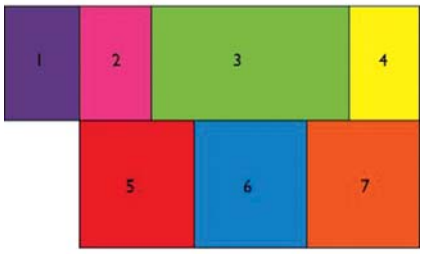

1. W.C.
2. Magatzem
3. Prequiròfan
4. Hospitalització
5. Recepció/sala espera
6. Consulta
7. Quiròfan

(*) El Comité de redacció de **VETERINÀRIA** ha decidit repetir i ampliar el reportatge sobre la clínica Oftalvet ja que, per error, en l'anterior número va ser retallat i reduït a una pàgina enlloc de les dues habituals en aquesta secció, sortint, a més, una foto que no se corresponia.

Una porta i dues finestres blanques i opaques configuren l'aparença exterior d'Oftalvet. També el blanc predomina en l'interior tot i que alguns quadres encara per penjar trencaran en un futur amb el color uniforme de les parets. I és que, tal com assegura la doctora, encara falta acabar d'equipar-la i decorar-la.

La doctora Jover va veure la necessitat d'obrir un centre propi perquè fins ara anava amb els seus aparells d'oftalmologia de clínica en clínica i cada vegada se li feia més feixuc: "Em vaig començar a plantejar aquest tema perquè cada vegada necessitava més aparells i anar de centre en centre es feia més complicat. Al final em vaig decidir a fer el salt i muntar una clínica. Ara és molt més còmode perquè els meus companys em remeten els casos aquí, on jo hi tinc tots els aparells. Passo consulta i després retorno els animals a la clínica de procedència. És més còmode per a mi i per ells perquè crec que els hi dono un servei més complert". De tota manera la doctora Jover segueix atenent urgències, fent col·laboracions a l'Hospital Delícias de Madrid un cop al mes i treballant amb grans animals. Això l'obliga a sortir de la clínica sovint i a desplaçar-se arreu de l'illa, una feina que, assegura, li agrada molt.

Amparo Jover va estudiar veterinària a la Universidad Complutense de Madrid i presentà el doctorat amb una tesi sobre el teixit nerviós. Al mateix temps feia col·laboracions amb el departament d'oftalmologia de l'Hospital San Carlos i amb l'Instituto Oftálmico, els dos de Madrid. Arrel d'això va començar a especialitzar-se i a interessar-se per aquesta especialitat, primer aprenent de l'oftalmologia humana i derivant després cap a l'oftalmologia veterinària. Cursà la diplomatura a Tolouse (França), on s'especialitzà. Posteriorment, passà uns anys pràcticament sense exercir l'oftalmologia clínica i dedicada més a la família, tot i que seguia en contacte amb veterinaris ajudant-los de tant en tant amb algun cas. Fa uns tres anys decidí tornar a reciclar-se perquè, amb els fills grans, podia dedicar-s'hi més. Actualment només exerceix l'oftalmologia, perquè, segons assegura, li agrada i creu que "és l'únic amb el que puc ser competitiva. Prefereixo especialitzar-me perquè així em sento més col·laboradora amb els meus companys. Fins ara el que feia era anar a les seves clíniques a tractar pacients, però ara ja no em cal perquè tinc un centre propi".

Encara que Oftalvet és l'únic centre especialitzat en oftalmologia de Balears, existeixen altres clíniques de referència en l'especialitat amb contrastada experiència i renom. L'únic que ha volgut fer Amparo Soler és intentar reunir en un sol espai tots els aparells necessaris per poder tractar patologies oftalmològiques còmodament i amb totes les garanties. A

FITXA

Nom de la clínica: Oftalvet.

Titular de la clínica: Amparo Jover.

Adreça: C/ Caro 37. 07013. Palma.
Telèfon: 617 43 06 15.

Teniu obert des de: Juliol de 2008.

Equip humà que conforma la clínica: 1 doctora en Veterinària.

Equip tècnic: Aparells de diagnòstic (làmpara d'esquerda fixa amb un làser i una portàtil, ecògraf, càmera de fondo d'ull, oftalmoscopi indirecte i electroretinògraf). També està dotada d'altres aparells com faco emulsificador, làser per glaucoma (diodo) i microscopi quirúrgic.

Especialitats: Clínica exclusiva en oftalmologia.

Número aproximat de clients al mes: --.

Un comentari:

"És habitual diagnosticar patologies generals a través d'un problema ocular. Jo tracto localment l'ull i, després, remeto l'animal cap el seu veterinari perquè el tracti. Per això em continuo sentint com una col·laboradora" (Amparo)

més, poder recolzar així la feina d'altres negocis menys especialitzades. La clínica atén des de les patologies més habituals, com la conjuntivitis, fins a operacions de parpelles, de l'aparell llagrimall, còrnia, cataractes o glaucoma. "És habitual diagnosticar patologies generals a través d'un problema ocular. El que faig és tractar localment l'ull i seguidament remeto l'animal al seu veterinari perquè el tracti. Per això em continuo sentint una col·laboradora", comenta.

Xerrant sobre el nivell dels professionals veterinaris de les Illes, la doctora Jover creu que és "bastant elevat" i que la gent està força preparada, tant en petits com en grans animals. Assegura que s'ha trobat amb bons companys i que té la sort de poder-se portar bé amb tothom. També refereix que ha tingut un contacte relatiu amb el Col·legi de Veterinaris perquè porta poc temps exercint en clínica, però que sempre ha trobat un tracte amable i disposat. Així mateix, considera que s'hauria de potenciar la formació continuada i les especialitats ja que creu que (al manco la d'oftalmologia) és reduïda.

Tot i que la clínica Oftalvet duu poc temps oberta, la doctora Jover assegura que totes les experiències que ha viscut han estat molt gratificants. Fins ara no havia tingut massa contacte directe amb el client i s'ha trobat que la gent és molt propera. Creu que el seu ritme de treball anirà augmentant i espera donar-se a conèixer de mica en mica entre els seus col·legues per poder establir més col·laboracions.

Visita a les Coves de Campanet

Con el reinicio de las actividades, tras el período estival, el colectivo organizó el pasado 23 de octubre una visita a las Coves de Campanet, que resultó muy concurrida. Los asistentes pudieron disfrutar de un magnífico día y quedaron sorprendidos por la belleza de las cuevas y del paisaje que las rodea, típico de la parte baja de la Serra de Tramuntana. A la salida y gracias a la gentileza del matrimonio Palou-Femenía, veteranos ya de nuestro colectivo, se pudo visitar la ermita de Sant Miquel, cercana a las cuevas, una de las iglesias más antiguas de Mallorca (1248), y que fue en sus inicios parroquia de Campanet, en la que además de poder observar su buen estado de conservación pudo contemplarse un retablo de gran atigüedad recientemente restaurado. Como es ya costumbre, el finalizar la visita los asistentes se reunieron a comer en un antiguo hostal cercano a Campanet donde disfrutaron de la gastronomía local, manteniendo después una animada sobremesa.

Comida de hermandad de los veterinarios jubilados

El pasado 19 de noviembre se celebró en el conocido restaurante 'Els Quatre Vents' de Algaida el almuerzo institucional de hermandad que organiza anualmente el Colectivo de Veterinarios Jubilados de nuestro Colegio.

Como es ya tradicional en dicho acto se hizo entrega de dos placas de agradecimiento dedicadas a los dos compañeros jubilados por su continuada dedicación a la Veterinaria a lo largo de su vida profesional, placas que en esta ocasión recayeron en los compañeros Pedro Juan Oliver Oliver y Gabriel Massanet Pons.

Ambos veterinarios agradecieron vivamente la distinción recibida, narrando durante la entrega algunas anécdotas de su vida profesional y mostrándose orgullosos del camino seguido y de la estela que iban dejando, poniendo como ejemplo Juan Oliver la presencia de dos hijos, veterinarios, que le acompañaron en el acto y que motivaron los aplausos emocionados de los asistentes.

Cerró el acto el presidente del Colegio, Ramón García, quien agradeció la organización del encuentro e hizo entrega del Diploma de Colegiado de Honor a algunos de los asistentes, los cuales no habían podido acudir a la festividad de San Francisco de Asís. Solicitó también el presidente la colaboración de todos los asistentes para recabar información y datos de interés veterinario para contemplar la redacción de un libro que versará sobre la historia del primer centenario del Colegio de Veterinarios de las Islas Baleares y cuya publicación tendrá lugar antes de finalizar el próximo año 2009.

Quan se fa un pressupost, ha de ser tancat? O en tractar-se d'animals vius, amb tot el que comporta, se tracta tan sols de pressuposts orientatius i, per tant, pot el seu propietari negar-se a pagar la diferència entre el pressupost realitzat i la factura total si aquesta és més elevada?

La legislación para la defensa de los consumidores y usuarios tanto estatal como autonómica (artículo 60 del Real Decreto Legislativo 1/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios, y artículo 15 de la Ley 1/1998, de 10 de marzo, del Estatuto de los Consumidores y Usuarios de la Comunidad Autónoma de Illes Balears) establece el derecho del consumidor a la información económica sobre el servicio solicitado, por tanto, deberá hacerse (salvo que el cliente renuncie expresamente a ello) un presupuesto que contemple con la mayor exactitud posible las actuaciones a realizar y su coste. No obstante, en atención a la materia que aquí se trata (prestaciones veterinarias), que en muchos casos pueden ser de carácter urgente, perentorio o inaplazable, o incluso inicialmente imprevisibles, resulta evidente que dicho derecho protector del consumidor no podrá ser absoluto y el presupuesto pasará a tener un carácter orientativo.

Por tanto, en caso de que debido a la salud del animal o al progreso de las intervenciones practicadas deban realizarse actuaciones no contempladas en el presupuesto, por no haber sido posible su previsión, esas intervenciones deberán ser igualmente satisfechas por el cliente.

La idea esencial que debe prevalecer es que todo servicio, intervención o trabajo realizado debe ser compensado, en consecuencia, esté o no presupuestado, si es procedente y se ha efectuado, en principio debe ser satisfecho por el cliente.

Ahora bien, si a la hora de realizar el presupuesto el veterinario ha actuado de forma negligente (no ha estudiado razonablemente las intervenciones a realizar y/o su coste verdadero) o con mala fe (ocultando intervenciones o servicios que sabe necesarios) el cliente puede intentar librarse del pago de los mismos o incluso denunciar tales hechos a los servicios de defensa del consumidor.

En todo caso aconsejamos que en el propio presupuesto se incluya una mención específica a que quedan fuera del presupuesto cualquier otro servicio, actuación o tratamiento veterinario que resulte necesario aplicar al animal una vez iniciado el tratamiento previsto. Igualmente aconsejamos que en dicho caso se informe previamente al cliente de la necesidad del mismo, siempre que ello sea posible.

BUFETE ANTONIO FONT ABOGADOS

Rafel Joan exposa en el Col·legi

Rafel Joan (Palma de Mallorca, 1957) ha exposat dues de les seves obres a l'entrada de la seu col·legial durant el darrer trimestre d'enguany. L'artista ha pres part en nombroses exposicions, tant individuals com col·lectives, des que s'iniciàs en el món de l'art, a principis de la dècada dels 80. A continuació, se destaquen algunes d'aquestes mostres. Entre les individuals, ha exposat a la Galeria 4 Gats (Palma, 1983), Galeria Dau al Set (Barcelona, 1984), Galeria Vai i 30 (València, 1985), Galeria Mestrònom (Barcelona, 1986), Ferran Cano (Palma, 1988), Gianni Giacobbi (Palma, 1991, 1993, 1996 i 2000), Sala H (Vic, 1994), Galeria Trama (Barcelona, 1993, 1995, 1997, 1999, 2003 i 2006), a Arco'96, o a la Sala Pelaires (Palma, 2003, 2004 i 2007), entre altres.

Igualment, ha participat en un gran nombre d'exposicions col·lectives: "Accrochage 83" a la Galeria Fúcares de Ciudad Real (1983), "Gosa Gosar" a la Galeria Dau de Barcelona (1983), Arco'85, "13 Pintors neofiguratius a Mallorca" a Sa Llotja de Palma (1985) i "Natures Mortes" a la Galeria Tra de Palma (1985), "El Temps i l'Art" a la sala Gurugú de Felanitx (1988), Arco'89, "Four Spanish Painters" a Pomeroy Purdy Gallery de Londres i a Art London'90 (1990), "África" a la Galeria Xavier Fiol de Palma (1990), "50 opcions" al Museu de Calvià (1990), "Jeunes Peintres Catalans", a Auxerre (1992), "Desde el Mediterráneo" a la Casa de Giorgione, a Itàlia (1995), Arco'98, Arco'00, a la VII Biennal de l'Havana, Cuba (2000), o a la Sala Pelaires (2003), entre d'altres.

Nota: Els interessats amb temes relacionats amb el Museu Krekovic es poden dirigir a la pàgina web: www.kristiankrekovic.com

Ante los síntomas que presentaba Curro planteamos el siguiente **diagnóstico diferencial**:

Neurológico	
Vascular	No Procede
Inflamatorio/Infeccioso	FIV FeLV PIF
Traumatismo	No procede
Anomalía Congénita	No procede
Metabólico	Hipertiroidismo Encefalopatía Hepática Encefalopatía Urémica
Idiopático	Epilepsia
Neoplasia	Neoplasia Intracraneal
Degenerativo	No procede
Comportamental	
TOC Agresividad Autodirigida	

Se establece un plan diagnóstico, con los resultados que se detallan más abajo. Ante un problema que puede ser tanto médico como comportamental siempre debemos realizar un mínimo de pruebas médicas y laboratoriales, de coste razonable, que nos ayuden a descartar la mayoría de problemas médicos que nos pueden estar causando el cuadro.

Examen Físico General	Sin relevancia
Examen Neurológico	1. Disminución Sensibilidad Narina Derecha 2. Disminución Propiocepción E.P.I. 3. Estado Mental Ligeramente Deprimido
Hemograma	Todo Ok, salvo: Recuento Linfocitario: 1900
Bioquímica Completa (BUN, CREA, ALT, ALKP, TP, ALB, GLOB, GLU, Ca2+, Na+, Cl-, K+)	Todos los valores dentro de la normalidad
Test FIV-FeLV	Negativo
Ácidos Biliares Prepandriales y postpandriales (ELISA)	Prepandriales: 4 µmol/L (<12 µmol/L) Pospandriales: 33.3 µmol/L (<25 µmol/L)
Análisis de Líquido Cefalorraquídeo	No celularidad No presencia de proteínas Pandy negativo Acs Anticoronavirus (PIF) negativo
Análisis de Hormonas	T4 Total: 38 ng/ml valor normal-alto (7.8 – 38.1 ng/ml) T4 Libre: 42 ng/ml (6-26 ng/ml)

Dados los resultados obtenidos en las pruebas de laboratorio, podemos sospechar de 4 problemas médicos.

1. Problema hepático.
2. Hipertiroidismo.
3. Epilepsia idiopática.
4. Neoplasia intracraneal.

Plan a seguir:

- Realizamos pruebas diagnósticas de imagen (ecografía hepática). No se halló ninguna alteración. Antes de realizar una biopsia (e histopatología) ecoguiada se decidió repetir los ácidos biliares pre y postpandriales porque el aumento inicial no era muy marcado, obteniendo resultados dentro de la normalidad de ambos valores.

- Dadas las evidencias analíticas consideramos al animal hipertiroideo y se inicia terapia antitiroidea con carbimazol a dosis de 15 mg/gato dividido en 3 tomas diarias (dosis máxima). Se espera un mes dado que los valores normales de T4 tardan entre 2 y 4 semanas en restablecerse por completo, sin observarse mejoría alguna. Como la eficacia del tratamiento en animales que toleran la medicación es mayor del 90 % , se considera al animal como un falso positivo y se retira la medicación antitiroidea.

- El animal continúa con el mismo grado de irritabilidad y autoagresividad. Se decide colocar un collar isabelino y se inicia el tratamiento para la epilepsia idiopática (la propietaria desestima hacer RMN). Se debe practicar la amputación de la cola por razones médicas. Se le prescribe fenobarbital (dosis de 3 mg/Kg q12hs) y diazepam rectal (5 mg) para los momentos de máxima excitabilidad. Al cabo de unos días se decide retirar el valium rectal porque empeora la situación cuando se le administra, aumentado la excitabilidad del animal (efecto paradójico de las benzodiacepinas). Se continúa únicamente con el fenobarbital durante 1 mes. No se observa ningún tipo de mejoría en la sintomatología. Además en los momentos en los que el animal logra quitarse el collar isabelino, la automutilación es más intensa. Además de atacarse la cola, ha iniciado un cuadro de autoagresividad hacia los antebrazos.

Dado que no se observa ninguna mejoría en la clínica del animal y al haberse tratado los problemas médicos que se sospechaban sin éxito (y no poder desacartar definitivamente la neoplasia intracraneal o cualquier otro problema estructural por no poder hacer RMN) se decide tratar al animal etológicamente.

Historia etológica

La información que podemos destacar del historial etológico es que el animal presenta una fobia a los ruidos fuertes y una intolerancia al contacto social con extraños. Además se nota una ausencia total de acicalamiento y se para por completo el marcaje facial y podal (frecuente en problemas de estrés crónico). Cuando se inició el problema no había habido ningún cambio ambiental ni ningún aumento considerable de las visitas de gente desconocida a casa. Sin embargo todo se inicia coincidiendo con el comienzo de unas obras en el piso contiguo en época estival en la que las ventanas están abiertas. En la planta baja hay un gimnasio y cuándo en éste hay música muy alta el cuadro empeora gravemente.

Se diagnostica entonces un problema de TOC-auto-agresividad y se inicia el tratamiento que consiste en:

1. Uso de antidepresivos tricíclicos. Como fármaco se usa la Clomipramina a dosis de 0.5 mg/Kg q24hs las dos primeras semanas. Posteriormente se aumenta la dosis a 1 mg/Kg q24hs.

2. Evitar el refuerzo involuntario por parte del propietario.

3. Uso de feromonas sintéticas en forma de difusor (Feliway®). Se renovará mensualmente.

4. Realizaremos un enriquecimiento ambiental. Nos servirá para reducir los niveles de estrés ambientales.

5. Realizamos un plan de habituación y contracondicionamiento hacia la gente desconocida y planteamos un tratamiento para la fobia a los ruidos fuertes.

Discusión

Los trastornos obsesivo-compulsivos (TOC) se caracterizan por ser comportamientos repetitivos, constantes, sin función aparente y que interfieren en las actividades normales del animal. Además, pueden presentarse en ausencia de estímulos externos que precipiten la conducta.

Los TOC o TC son problemas poco frecuentes en las consultas de etología clínica. Representan un 4% de los perros y el 12.3 % de los gatos visitados por problemas de comportamiento en los USA. Sin embargo es posible que estas cifras estén subestimadas.

Se sabe que cualquier circunstancia que genere una **frustración**, un **conflicto**, o un **estrés crónico** puede desencadenar un TOC.

Está ampliamente demostrado que ciertas razas están predispuestas genéticamente a padecer TOC.

En los últimos años se ha llegado a la conclusión de que un TOC es el resultado de la acción de un determinado ambiente, que genera un estrés crónico, sobre un individuo predispuesto genéticamente. Además, la conducta puede verse modulada por la acción del propietario.

La resolución total del problema es poco frecuente. Como éxito del tratamiento se considera la mejoría parcial (disminución de frecuencia e intensidad).

Actualmente la tendencia sobre el fármaco de elección ha cambiado, se recomienda iniciar la terapia con un inhibidor selectivo de la recaptación de la serotonina, como la fluoxetina (0,5 - 1 mg/Kg cada 24 horas). En ocasiones, sin embargo, es de difícil administración en gatos dada su presentación clínica y sabor.

En todos los procesos donde el estrés juega un papel importante, es fundamental realizar un plan completo de enriquecimiento ambiental. Además de intentar eliminar la causa inicial del estrés. En nuestro caso se introdujeron elementos de juego que estimulasen las conductas de caza en el animal. Se le proporcionó la posibilidad de realizar rascado en zonas apropiadas y se habilitaron lugares de cobijo y zonas para esconderse (especialmente en las horas de máximo ruido). Se aumenta el número de bandejas de la casa (en concreto a un total de 2 bandejas, la nueva con características de "bandeja ideal"). Se favoreció la interacción gato-propietario, sin forzar la situación, con el uso de juguetes estimulantes de la caza. Se aportaron medidas para asegurar el uso tridimensional del espacio de la casa. Además la única forma que tuvimos para disminuir la causa del estrés fue tener las ventanas cerradas en momentos de máximo ruido, así como realizar un programa de habituación y contracondicionamiento hacia la gente desconocida (para disminuir el estrés cuando vinieran visitas a casa).

Evolución

La evolución es muy buena en pocas semanas. A las dos semanas aumentamos la dosis de clomipramina a 1 mg/Kg q24hs. A las 5 semanas el animal no muestra ningún tipo de conducta agresiva, ni de automutilación. Puede estar perfectamente sin el uso del collar isabelino (se retira a las 2 semanas) y empieza a mostrar una conducta de juego mucho más marcada.

A las 6 semanas el animal muestra un comportamiento absolutamente normal. Está relajado y tranquilo y no vemos ningún tipo de agresividad en casa. Decidimos ir reduciendo la dosis de clomipramina a la mitad a períodos de 1 mes.

Actualmente (2 años después) el animal se encuentra sin ningún tipo de medicación y se mantiene el difusor de feromonas y las pautas de enriquecimiento ambiental. Se ha solucionado además la intolerancia social y el animal no muestra ningún tipo de problema ante la presencia de gente desconocida.

Obituari

Miquel Jaume Bauçà, natural de Vilafranca de Bonany morí als 77 anys d'edat després de tota una vida dedicada en cos i ànima a la professió veterinària, especialitzat-se en explotacions ramaderes. Cursà els seus estudis a la Universitat de Còrdova i aprovà les oposicions per ser veterinari titular a Guadalajara, on desenvolupà la seva professió durant un bon grapat d'anys. La reestructuració dels serveis veterinaris de l'Administració, l'any 1990, permeté Miquel Jaume retornar a Mallorca, on va ser destinat a Calvià, exercint la seva tasca professional al llarg de diversos anys fins passar a Felanitx. També passà temporades a Sóller i Petra, acabant la seva vida professional a l'edat de 65 anys, quan es jubilà. Participà en diverses activitats organitzades pel Col·lectiu de Veterinaris Jubilats. Des d'aquestes pàgines volem recordar el nostre company i donar el més sincer condol a la seva família. Que al cel sia.

S E G U R O A U T O M Ó V I L

Ahora decide usted...

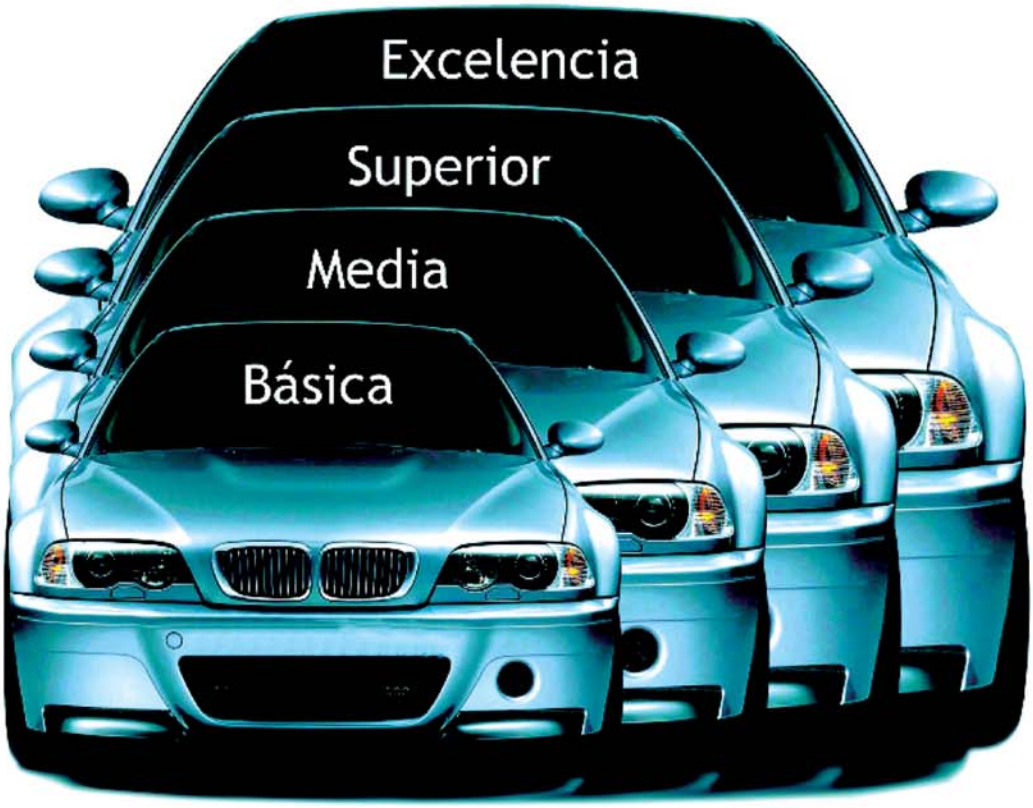

Nadie conoce mejor que usted sus necesidades, por eso, en A.M.A. le ofrecemos **4 modalidades** de seguros para su Automóvil.

Ahora, además, premiamos su fidelidad

Ponemos a su disposición un servicio de Asistencia Jurídica Telefónica Especializada, de manera totalmente gratuita para consultas en los ámbitos personal y profesional

TELÉFONO DE ASISTENCIA JURÍDICA
91 572 44 22

A.M.A.
agrupación mutual aseguradora
LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANITARIOS

40 años asegurando a los profesionales sanitarios

Infórmate sobre todos nuestros Seguros y Servicios:

- A.M.A. P. Mallorca **971 714 982**

Barón de Pinopar, 10 07012 PALMA DE MALLORCA
pmallorca@amaseguros.com

- A través de internet: **www.amaseguros.com**